

VAKIF BÜLTEN

YIL: 3 SAYI: 9 2011

İzmir'de Bediüzzaman Coşkusu

Almanya, Osnabrück Üniversitesinde Bediüzzaman Konuşuldu

- İKVV Seminerleri
- Vakfımıza Uluslararası İlgisi
- 3. Kıbrıs Bediüzzaman Paneli
- Said Nursi: 'Sineklerime ilişmeyin!'
- Van'da Bediüzzaman Sergisine Büyük İlgisi
- Said Nursi Biyografisi Bulgarca'da

İzmir'de Bediüzzaman Coşkusu

Risale-i Nur Külliyyatı Müellifi Bediüzzaman Said Nursî ile yakın talebelerinin hayatından önemli bir kesiti mercek altına alan ve o günlerden kalma belge ve hatıraları günümüze taşıyan Risale-i Nur'un Doğuş ve Neşir yıllarının anlatıldığı "Bediüzzaman Sergisi" İzmir Balçova Termal Tesisleri Seminer Salonu'nda İzmir, Manisa ve çevre illerden gelenlerin yoğun katılımıyla açıldı. Başta Bediüzzaman'ın talebelerinden, Said Özdemir ve Mehmet Fırıncı olmak üzere diğer, Son Şahitler, İzmir'in ileri gelenleri, Eski Çevre Bakanı Rıza Akçalı, İİKV İcra Kurulu Başkanı Prof. Dr. Faris Kaya, Sergi Koordinatörü Said Yüce ve kanaat önderleri de açılıшта hazır bulundular.

27 Kasım - 02 Aralık 2010 tarihleri arasında İzmir Balçova Termal Tesisleri sergi salonlarında açık olan sergi, Risale-i Nur Külliyyatının ilk telif yıllarından Bediüzzaman'ın vefatına kadar uzanan 1926-1960 yılları arasındaki faaliyetleri kapsadı. Bu dönem içine Bediüzzaman ile talebelerinin Barla yılları, Eskişehir hapsi, Kastamonu sürgünü, Denizli ve Afyon hapisleri ile Emirdağ hayatı ve İstanbul seyahatleri giriyor. Daha önce "Barla Yılları", "Kastamonu Yılları" ve "Emirdağ Yılları" adı altında düzenlenen ve yurt içinde ve yurt dışında birçok yerde yoğun ilgiyle karşılanan sergide, adı geçen dönemlere ait önemli belge ve hatıralar İzmir ve çevre illerin halkının ziyaretine sunuldu.

İzmir'de nur talebeleri tarafından ilk defa düzenlenen bu etkinlik, bir kısım medyanın sergiyi engellemek maksadıyla yaptıkları yayınlar nedeniyle gündem oluşturdu. Ülke medyasının konuya ilgi duyması üzerine günlerce yapılan menfi ve müsbet yayınlar, sergiye olan ilgiyi beklenenin kat kat üzerine çıkarttı. Onbinlerce İzmirli Bediüzzaman sergisine gelerek, Bediüzzaman Said Nursi ve Risale-i Nur eserleri hakkında genişçe malumata sahip oldular.

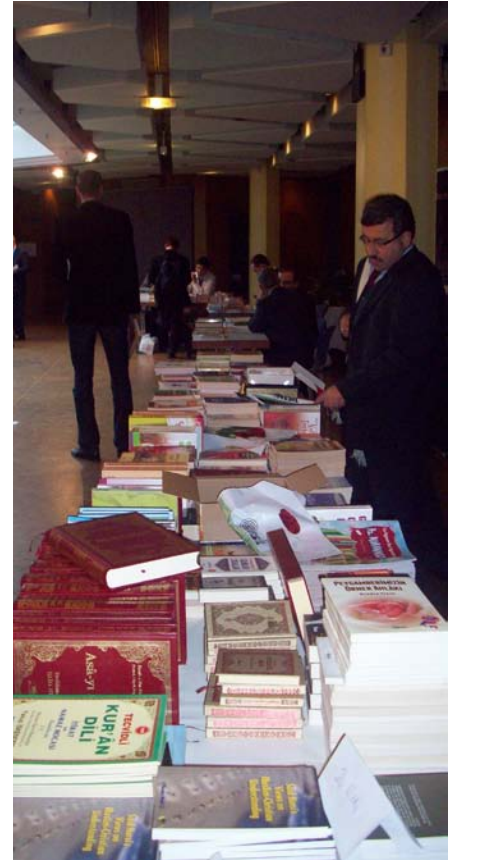
Osnabrück Üniversitesi Vefatının 50. Yılında Bediüzzaman Sempozyumu

Almanya'nın en eski üniversitelerinden Osnabruck Üniversitesi tarafından Said Nursi'nin vefatının 50. yılı münasebetiyle 8-9 Kasım 2010 tarihlerinde iki günlük Nursi Sempozyumu düzenlendi. Çok sayıda akademisyen ve fikir insanının katıldığı sempozyuma yoğun ilgi gösterildi. Almanya dışından Danimarka, Türkiye, Hollanda, ABD, Bosnahersek ve İngiltere'den de akademisyenlerin tebliğle katıldığı konferansa 27 akademisyen tebliğle katıldı.

Uluslararası mahiyette gerçekleşen sempozyuma Osnabruck Üniversitesi ev sahipliği yaptı ve şehrin belediye başkanı akademisyenleri tarihi belediye sarayında karşıladı ve dini hoşgörünün anlamı üzerinde durarak tarihte Katolik ve Protestanlar arasında 30 yıl kadar kan dökülmesine sebep olan 30 savaşlarının halen belediye sarayı olarak hizmet veren binada imzalanan barış antlaşması ile son bulduğu üzerinde durdu. Toplantı'ya Türkiye'den katılan İstanbul İlim ve Kültür Vakfı başkanı ve Nursi'nin talebelerinden Mehmet Fırıncı, belediye başkanına vakfın plaketini takdim etti.

Daha sonra delegasyon üniversite binasına geçti ve üniversite rektörünün de katılarak bir konumsa yaptığı merasimle sempozyumun açılışı yapıldı. Tebliğlerin Said Nursi'ye göre Din –Bilim İlişkisi, Said Nursi'ye göre Felsefe ve İnsan Hakları, Nursi'nin Fikirleri Işığında Din Eğitimi, Nursi'de Hürriyetler ve Modernite, Vahiy İlişkisi alt başlıkları şeklinde ele alındığı 6 oturum halinde gerçekleştirilen sempozyum 9 Kasım Salı günü sona erdi. Çok sayıda akademisyen ve fikir insanının katıldığı sempozyuma yoğun ilgi gösterildi.

Prof. Dr. Bülent Uçar'ın* Açılış Konuşması

Saygıdeğer misafirler, kıymetli hocalarım, yakından ve uzaktan gelen dostlar;

Bediüzzaman Said Nursi Hz.'nin vefatının 50. yıldönümü münasebetiyle düzenlemiş olduğumuz uluslararası sempozyumumuza iştirak eden siz değerli katılımcılara hoş geldiniz diyorum.

Daha önce ağırlıklı olarak Alman okullarındaki İslam Dini dersini, imamların ve müslüman hatiplerin eğitimini, cami ve cemiyetlerin konumlarını ele alan programlarımızdan sonra bugün ve yarın, farklı ama bir açıdan da yine benzer bir konuyu işleyecek olmamızın mutluluğunu yaşıyoruz.

Bu kısa giriş konuşmamın ana fonksiyonunun, bu heyecan verici insana ve onun alabildiğine güncel ve yol gösterici görüşlerine ve kavrayışlarına ilgi uyandırmak olması gerektiği kanaatindeyim.

Bir çok kişi tarafından müceddid sıfatına layık görülen bu zat kimdi? Onu ayrıcalıklı kılan nedir ki; onun öğretileri bugün hala yaygın olarak gündemimizi etkilemektedir?

Özetle ifade edecek olursak, ana eseri olan Risale-i Nur'da üç konunun üzerinde durulduğunu söyleyebiliriz: Eğitim, ahkâmın ahlak merkezli yorumu ve – bir çok soruyu beraberinde gün yüzüne taşıyan – modern pozitif fen bilimlerinin İslam ile “uyum”u. Bu bağlamda müsaadenizle Said Nursi'den sadeleştirilmiş bir alıntı yapmak istiyorum:

“Üç hasmımız var. Bunlar cehalet, fakirlik, bölünmüşlük. Bu hasımlarımıza ilim, eğitim ve birlik ile karşılık vereceğiz.”

Alman Üniversitelerinde imamların eğitimi

için çaba sarfeden, müslümanların ve ekseriyeti oluşturan toplumun olumlu ve yapıcı birlikteliklerini gözetken ve İslam Din dersinin geliştirilmesi için çalısın bir bilim adamı olarak, Said Nursi bana yıllar evvel içimden geçenleri bildiriyor.

Said Nursi, özgürlükle – özellikle bilimsel özgürlükle – uyumlu inanç anlayışını şu temel noktalara dayandırmakta:

Bediüzzaman şöyle der: “İlmin baskı altına alınması benim gözümde olabilecek en kötü şeydir. Ekmeksiz yaşayabilirim ama, özgürlük olmadan asla... Her şey sadece özgürlük ile yeşerip hayat bulabilir. İman geliştikçe özgürlük de değerlenir.”

Bu tespitler bu gibi zamanlarda ve bu gibi mekanlarda özellikle kendine yer bulabiliyor mu? Bilimin ve imanın birlikteliği üniversitenin dışında başka nerede dile getirilebilir? Üstelik de bilim adamlarının bir İslam alimi hakkında takdimler sunmak üzere davet edildiği, ilgi du-

yanların dinleme ve konu hakkında konuşma imkanı bulunduğu bir toplantıda.

Said Nursi'ye ve onun etki alanına dönecek olursak; Mustafa Kemal Atatürk, onu geçmiş yüzyılın 20'li yıllarında, batılılaşma hedefine hizmet etmek üzere kendi tarafına çekmeye çalışmıştı. Fakat Said Nursi, bu reformları fazla radikal ve seküler olarak değerlendirmiyordu. Bu yüzden uzun yıllar hapis ve Türkiye içinde sürgün hayatı yaşamıştı. Bugün ise en etkin Türk dînî akımlarından biri ve bir uyanış hareketi olan Nurculuk, referans olarak Said Nursi'yi görmekte ve kabul etmektedir. Belki de bu gelişme onun yaygın ve kalıcı etkisini en iyi şekilde ifade etmektedir.

Peki Said Nursi'yi tarih sahnesine çıkaran,

başarısında eşsiz kılan ve onu Bediüzzaman yapan nedir? O, 20'li ve 30'lu yılların radikal değişim ve dönüşüm cereyanı esnasında, hiç bir şekilde şiddet kullanımına meyletmiyor, iç sürgün hayatında kaleme aldığı yasaklı eserleri ile pasif direnişe geçiyordu. Aynı zamanda dinin siyasallaşması emellerini reddediyor ve adına ideoloji dediğimiz çağdaş siyasi din anlayışlarına da karşı çıkıyordu.

Said Nursi, bir çok açıdan çok yönlü bir şahsiyet olduğunu ortaya koyuyor. O, geleneğe bağlı, ehli sünnet çizgisinde bir alim olup, zamanının muktedirlerine çıkar uğruna yasanmaksızın, döneminde yaşayan insanların sorunlarıyla ilgilenen, ilmiyle âmil büyük bir mürşid. İslamî ilimlerdeki konumunu ise, kanaatimce iman ile maneviyat arasında kurduğu temel denge oluşturur. Bediüzzaman Said Nursi, hem sosyal gelişimi gereği, hem de bilinçli bir şekilde, tasavvufa meyillidir. Ancak devrin iman dönemi olduğunu belirtir. Buna mukabil felsefi meseleler ve modern olgular ile alakalı olarak, akli deliller ile tartışmalara dahil olan bir şahsiyettir. Mantık konusunda gerekli derinliği edinmiş fakat hayat ile irtibatını sağlam tutmuş biri. Aynı zamanda dinin geleneksel öğretisine sımsıkı bağlı kalmış büyük bir alimle karşı karşıyayız. Bu yönüyle Gazzalî ile aynı havayı teneffüs eden, mutedil ve denge unsuru olan bir alim ve İslamî ilimlerin bir temsilcisidir kanaatimce.

Üstad bedbinliği, yılgınlığı kınar:

“Bir zatı gördüm ki yeis ile mübtelâ, bedbinlikle hasta idi. Dedi: “Ulemâ azaldı; Korkarız, dinimiz sönecek de bir zaman.” Dedim: Nasıl kainat söndürülmezse, iman-ı İslamî de sönemez.”

Hep söylenir, bilim ilim olmazsa belki film olur diye. Kuru bilgi sahibi olmanın anlamsızlığını kendisi hep ifade etmiştir. Hiç birimiz “İmam Google”dan daha bilgili olamayız ama belki daha ârif olabiliriz Rabbimin lütfuyla. Şu

sözlerdeki hikmet ne kadar güzel:

“Hakiki mürşid alim, koyun olur, kuş olmaz; hasbi verir ilmîni. Koyun verir kuzusuna hazm olmuş musaffa sütünü. Kuş veriyor ferhine lüab-âlûd kayyini.”

Bir de şunu ifade etmeme izin veriniz: Öteden beri, nedendir bilmem ama, içimde hep Risale-i Nur okuma hevesi vardı. O dönem hiç bir nurcuyu tanımamama rağmen, yaklaşık 15 yıl evvel yapılacaklar listesine “Risale-i Nur’u okuma”yı da not etmişim. Allah ömür nasip etti, son 2 yılda Risale-i Nur’un yaklaşık yüzde 70’ni okuma imkanı buldum ve okurken doğrusu hata, eksik, noksan arayarak tetkik ettim hep. Zira Kuran’dan başka hiçbir kitaba mutlak bağlılık ve teslimiyet göstermem. Velakin, itiraf ediyorum; şu ana kadar eleştirebileceğim bir cümle okumadım. Ama kendi nefsimdeki hatalar, kusurlar ve günahlar önüme serildi. Hülâsa bu zatın güzelliği ve büyüklüğü, ilim, amel ve ahlak bütünlüğü içerisinde Kuran’a olan teslimiyetindedir diye düşünüyorum.

Açılış konuşmamı bitirirken, bu etkileyici alime olan saygılarımı, konuşmacıların sunumlarını, aralarda ve sonraki fikir teatilerini heyecanla beklediğimi özellikle belirtmek istiyorum. Son sözümü bu minvalde yine bu günün ve yarının merkezini, ana konusunu teşkil edecek olan kişiden, Said Nursi’den alıntılıyorum:

“İman, insanı insan eder, belki insanı sultan eder, zelil durumdan izzetli duruma yükseltir. İman, insana kemalatın kapılarını açar ve insan, onunla kainattaki yerini idrak eder. İman onun amellerine şeref ve izzet katar.”

* Prof. Dr. Bülend Uçar

Osnabrück Üniversitesi

İslamî İlimler Bölümü Başkanı

Sempozyum Organizasyon Heyeti Başkanı

Bosna Herkes, Almanya ve çeşitli ülkelerden Akademisyenler

Prof. Dr. Frederek Musall, Dr. Ismail Yavuzcan, Prof. Dr. Ina Wunn, Prof. Dr. Rauf Ceylan

Osnabrück Belediye Başkanı, Sempozyum Organizasyon Heyetini Sarayında Karşıladı

Van'da Bediüzzaman Sergisine Yoğun İlgi

Açılıшта Van Müftüsü ve Bediüzzaman'ın Talebeleri

Van Valisi Münir KARALOĞLU, Sergiyi Gezerken

İstanbul İlim ve Kültür Vakfı ve Van Nur Platformu'nun ortaklaşa düzenlediği sergide, Risale-i Nur külliyyatının yazarı Bediüzzaman Said Nursî ile yakın talebelerinin hayatlarına ait önemli belge ve hatıralar yer aldı. Bediüzzaman Said Nursî'nin talebelerinden Mehmet Fırıncı da 19. asırda İslam medeniyeti projesinin Van'da çizildiğini belirtti. Fırıncı, bundan sonra İslam dünyasının bu proje doğrultusunda gitmesi halinde saadete ulaşacağını kaydetti.

Said Nursî'nin talebelerinden Abdulkadir Badıllı ise 15 yıl boyunca Van'da kalan Bediüzzaman için bu dönemin büyük önem taşıdığını belirtti. Badıllı, "Bu süre zarfında iki kez İstanbul'a gitti. 1924 ile 1926 yılları arasında Erek Dağı'nda kaldığı zamanda Şeyh Said hadisesi çıkıyor. Bu hadiseden sonra bir çok alim yurt dışına çıktı. Bazıları sürgüne gönderildi. Üstada, İran'a gitmesi için teklifte bulunanlar oldu. Ancak kendisi İran'a gitmek yerine Anadolu'da kalarak sıkıntılarla baş etmeyi tercih etti. İran'a gitseydi Risale-i Nurlar olmazdı." şeklinde konuştu.

İİKV SEMİNERLERİ

Vakfımız merkezinde her ay mutad halde devam eden İİKV müzakereli seminerlerine katılım oldukça yoğun... Son iki ay içerisinde, Prof. Dr. Alparslan Açıkgenç, Gazeteci-Yazar Mustafa Özcan, konuşmacı olarak katıldılar. Bu seminerlerin tamamı video kaydına alındıktan sonra, videolar deşifre edilerek, hem yazılı hem de video olarak www.iikv.org web sitemizde "İİKV Seminerleri" başlığı altında yayımlanmaktadır.

Prof. Dr. Alparslan Açıkgenç

Gazeteci - Yazar Mustafa Özcan

İSTANBUL İLİM VE KÜLTÜR V

Bediüzzaman'ın Siyasi Düşünceleri Üzerine Mülahazalar

Said Nursi siyaset aleminin gibi geniş dairelerde dahi Risale-i Nur hizmetinin temel esasları olan azami ihlas düsturu ışığında dinin rükünlerini hiçbir şeye hatta itihad-ı islama dahi alet etmemeye özen gösterir.

Yine ihlasın muhafazası noktasında amaca ulaşmak için takip edilen yöntemin amaç kadar doğru olmasının gerekliliğini eskilerin "vusûlsüzlüğümüz usûlsüzüğümüzdedir" sözü ile açıklayabiliriz. Yani burada eğer yöntem yanlışsa amaç ta doğru olmayacaktır. Fakat maalesef islam dünyası bu konuyu çokça ihmal etmiştir.

Batı orta çağ bataklığından ancak yöntemle çıkabilmiştir. Hatta Descartes'in İslami bazı kaynaklardan da ilham alarak yöntem üzerine yazmış olduğu eserle zamanını bu konuda aydınlatırken bizim bu konuda yani yöntem belirlemek adına faaliyetimizin bulunmuyor. Sonuçlara kenetler yapılan yöntem yanlışları ihlasta zedelenmelere yol açtığından Bediüzzaman'ın ihlası sıklıkla okumaya vurgusu yaptığını görüyoruz. Yine eskilerin bir sözü var; "Nasıl inanırsanız öyle yaşarsınız. Nasıl yaşarsanız, öyle inanmaya başlarsınız" dolayısıyla süreç insanı değiştirip asli maksattan koparabiliyor. Yine eski usûlcülerin bir ifadesi var; "Mukaddemat ile netaici birbirine karıştırmamak lazım" yani Hilafet-i Muhammediyye gibi meşru bazı siyasi hedeflere ulaşmaya çalışırken dahi siyasi araçları kullanmak doğru olmaz ve uygulanan yöntem her zaman sorgulanmalıdır.

Din Allah için istenir, aksine olarak iktidar ve güç için istenmesi halinde dinin zaafiyete uğraması kaçınılmaz olur ve bunun bir süreklilik arz etmesi kuvvetli muhtemeldir. Hatta kutarıcı olarak yola çıkanların sonra kurtarılmaya muhtaç hale geldiklerini görüyoruz. Dolayısıyla

bizim siyasete yaklaşımımızın talepkar değil hadim ve irşad eksenli bir siyaset olması gerekir ve burada ihlasın önemine İmam-ı Rabbani'nin Hindistan'da Ekber Şah'a karşı yaptığı siyaseti örnek verebiliriz. Ayrıca siyaset hayatın bir gerçeğidir. Hidayet manasında bir mecburiyet olması hasebiyle siyasete bakış açımızı kavramamız gerekir. Bu anlamda Bediüzzaman'ın siyaset anlayışının İmam-ı Rabbani ile örtüştüğünü görebiliriz. Yine İmam-ı Rabbani'nin yolunu takip eden bir diğer kişi olan Ebu'l Hasen en-Nedvi'nin ihvana, siyasete bulaşarak yaptıkları yöntem yanlışını göstermeye çalışarak onları uyardığını ve bu anlamda Bediüzzamana da yakınlığı bulunmakla beraber Şia konusunda da paralel düşüncelere sahip olduğunu biliyoruz.

İslam tarihinde meydana gelen ve emevilerle başlayan siyasi sapmalar, bir yöntem kayması olarak değerlendirilebilir. Onların yaptığı istibdata mukabil oluşan Şia kaynaklı siyasal islam konusu, akaid kitaplarına kadar imamet ve hilafet meselesi başlıkları altında bir mesele olarak girmiştir. Burada

asıl üzerinde durulması gereken, zaferde veya hezimette İslamın temelinde olan teslim ve tevekkül inancıdır. Yani zaferleri olgunlukla, hezimetleri de sabırla karşılamak gerekir.

Yönetimde ihlase uygun olan, Hz.Ömer'in "Bizde iktidar istenmez verilir" sözünden anlaşılan ile Hz. Yusuf'un idari vazifeye talip olmasını kıyaslayarak ölçüyü ortaya koymak gerekir. Yine bu bağlamda İslami yönetim biçiminde siyaset ve takva ilişkisini Ömer bin Abdülaziz'de tezahürü olan feragat mesleği olarak anlamak gerekir, yoksa batılların anlayışıyla menfaatlerin celbi için yapılan bir alavere dalavere olarak anlamak çok yanlış olur. Kurumlarda tutumumuz "nefis cümleden süfli vazife cümleden âlâ" anlayışıyla oluşmalı ve nizaa müsaade etmeden hürmet anlayışına müesses olmalıdır.

Cemaat kavramının dar bir çerçevede değil geniş bir bakış açısıyla değerlendirilmeli. Farklı meşrep sahiplerinin birbirleri ile olan rabitalarının bilincinde olması ve dayanışmaya önem vermesi gerekir. Bediüzzaman'ın bu konuda ortaya koyduğu şirket-i maneviye-i uhreviye düsturu bu bulunması gereken rabitanın yalnız manevi olarak değerlendirilmesi gerektiğini ifade eder. Madde odaklı cemaatlerin geçmişte yaşadıkları kötü akıbetler, İslami cemaatlere yakışmayan bir tablo olarak ibret alınmalı. Siyaseti de aynı şekilde düşünerek çıkar ortaklığından uzak tutmak gerekir.

Bediüzzaman'ın cemaat adına siyaset yapılamayacağı fikrini göz önünde bulundurmalı, ihlas düsturunu esas ittihaz ederek islamiyeti bir topluluğa hasretmekten kaçınmalı ve kucaklayıcı olmaya çalışmalıyız. Yine burada adaletin muhafazasındaki zaaf dine muarız olana bir hak iras etmiş olacağından bu konudaki hassasiyete dikkat etmeliyiz. Son zamanlarda ortaya çıkan "politik islam" tabirinin batılıların

yakıştırmaması olmasına rağmen maalesef içimizde kabul görmeye başlamıştır. Halbuki bu noktada Bediüzzaman'ın "Menfaat üzerine dönen siyaset canavardır" sözü meseleinin vehamiyetini ortaya koyar. Yine bu konuda Bediüzzaman'ın bize verdiği bir diğer ölçüyü şu sözlerinde bulabiliriz; "Dahildeki cihad-ı manevi; manevi tahribata karşı çalışmaktır ki; maddi değil, manevi hizmetler lazımdır."

Hulefa-i Raşidin döneminden sonra irşat postu şeyhler, hocalarca işgal edilmiş ve Bediüzzaman'ın dönemine kadar bu totaliter dönem devam edegelmiştir. O, buna karşı ortak aklı öne sürerek şahs-ı manevi kavramını ortaya koymuş ve cemaatle harekete önem vermiştir. Bununla birlikte cemiyet ithamını kabul etmeyerek ticari ve siyasi teşekküllerden uzak olduğunu kasetmiş ve hatta bu bağlamda nim medrese tarzını dahi uygun bulmamıştır. Nim medrese-

ler nümayişe, içtimaya, tecemmu'a götürecek ve bu da ihlası kıracaktır. Eddifa gazetesinde çıkan ihvan-ı müslimin ve nurcuların farkına dair makalede şöyle bahsediliyor; "Nur talebeleri bu zamanda -o gün için- ekseri bilad-ı İslamiyede intişar etmişler ve çoklukla vardırılar. Bu intişarlarında ayrı ayrı hükümetlerde buldukları halde hükümetlerden, izin almaya muhtaç olmuyorlar ki tecemmu' edip toplansınlar ve çalışsınlar. Çünkü meslekleri siyaset ve cemiyet olmadığından hükümetlerden izin almaya kendilerini mecbur bilmiyorlar. Ama İhvan-i müslimin ise vaziyetleri itibari ile siyasete temas etmeye ve cemiyet teşkiline, şubeler ve merkezler açmaya muhtaç bulduklarından, buldukları yerlerdeki hükümetten icazet ve ruhsat almaya muhtaçdılar ve nur talebeleri gibi bilmiyor değiller." Bundan yola çıkararak Bediüzzaman'ın "sırran tenevveret" düsturunu doğru bir şekilde yorumlayarak bunun ihlas boyutu üzerine durmak gerekir.

Bediüzzaman'ın cemaat adına siyaset yapılamayacağı fikrini göz önünde bulundurmalı, ihlas düsturunu esas ittihaz ederek islamiyeti bir topluluğa hasretmekten kaçınmalı ve kucaklayıcı olmaya çalışmalıyız.

Sudan'dan kendisine "neo ihvan" denilen Hasan et-Turabi örneğini verebiliriz. Ciddi entelektüel donanımı olan böylesi bir adamın muvafak olamayışı aynı ölçüde ahlaki zekası olmadığına yorulur. Yani bizim cemaatler ve fertler bazında manevi dinamiklerimizi canlı tutarak o sıcaklığı tekrar yakalamamız gerekir. Siyaset yoluyla insanları kurtarmak için yola çıkanlar, süreçte yükün ağırlaşması nedeniyle ahlaki atmak mecburiyetinde kaldılar. Dini hassasiyetlerini ve ahlaki zeminlerini kaybetmeseler de zedelediler. Fiili bir çok vakıayı da bugün müşahade ediyoruz. Neyin eğri neyin doğru olduğu anlaşılabilir hale geldi. Bundan dolayı Cenab-ı Hakkın affediciliğine sığınmamız gerekir. Yol, sonuçları itibariyle hayra çıksa da amellerimizden yine de sorumluyuz. İçinde bulunduğumuz dönem ara devir ve onun aktörleridir. Bu devir sona erdiğinde asılların yine zuhur edeceğine inanıyorum.

Editör : Mustafa Polat

Zihin Yapımızın Yeniden İnşasında Risale-i Nur'un Yeri Rolü

Bu seminerde “Zihinlerin yeniden inşasında Risale-i Nur'un rolü” başlığını kullandım ama aslında çoğunuzun belki çok yakından bildiği bir meseleyi değerlendirmek istiyorum: Bilginin İslamîleştirilmesi hareketi. Bu hareket Risale-i Nur'un bakış açısıyla nasıl değerlendirilir? Risale-i Nur'un yapmak istediğiyle arasında bir ilişki var mıdır? Var ise nasıl bir ilişki kurulabilir?

1970'li yılların sonlarına doğru, Muhammed Nakib el-Attas'ın öncülüğünü yaptığı, İslam dünyasına ise İsmail Farukî'nin daha çok dile getirdiği, Seyyid Hüseyin Nasr gibi zatların da değindiği bir hareket başladı. Bu hareket etrafında ise zihinlerde bazı sorular meydana geldi. Bilginin İslamîleştirilmesi ne demektir? Bize göre bilgi deyince “hakikat” anlaşıldığı için ve İslam da zaten bize hakikati verdiği için bu söylem ve hareket nereye tekabül ediyordu? Ama bütün bu sorular bir yana; bize göre önemli olan şuydu: Acaba üstad bu konuda ne derdi? İslam Ansiklopedisi'ndeki Said Nursî maddesini yazmaya başlayınca kadar bu açıdan Risale-i Nurları değerlendirmemiştim. Fakat o madenin yazımında, Risale-i Nurları tekrar baştan sona tetkik ederken, zihnimdeki bu tarz sorulara da cevaplar aradım. Risale-i Nur açısından bu konuyu nasıl değerlendirebiliriz? Ve bu konuyla ilgili, Risalelerde belli şeyler var mı?

Fakat bu konuya gelmeden önce dikkat çekmek istediğim başka bir nokta daha var. O da “inhisarcılık”ın, “hasretme”nin yanlışlığı. İslam Partisi, İslam Üniversitesi, İslam Cumhuriyeti gibi kullanımlardaki mahzur. Derviş Vahdetî, İttihad-ı Muhammedî cemiyetini kurduğunda üstadın kendisine yaptığı ikazdaki yaklaşımı bu mahzuru nazara vermektedir. Ayrıca Emirdağ Lahikası'ndaki bir mektupta da, kuracağı İslam daru'l-fünunu yani

bir İslam üniversitesi olmasına rağmen ismini Medresetü'z-zehra olarak belirlemesi, üstadın hasredici yaklaşımlar karşısında nasıl bir tavır takındığının göstergesidir.

Bu mektuptan anlaşıldığına göre, İslamîleştirme üstad açısından da gerekli. Bir İslam üniversitesi fikrinden bunu anlayabiliriz. Ancak isminin hasredici bir şekilde konulması da oldukça önemlidir.

Peki bu hedefe yani bilginin İslamîleştirme hedefine hangi usulle ulaşılabilir? Elcevab: Risale-i Nur'un zihniyet inşası ile ulaşılabilir. Burada “bilgi” derken kastedilen şey tabii ki insanın üretmeye çalıştığı ve bilimsel bilgidir.

Zihniyet inşasının önemi şuradan gelmektedir: Nasıl bir kap, içindeki şeye şeklini ve rengini verir; bilginin üretildiği yer olan zihin de bilgiyi kendi yapısına göre şekillendirir. Dolayısıyla eğer zihin İslam rengiyle sıbgalanmış ve şekliyle yapılanmış ise, orada üretilen bilgiye de artık İslamî demeye gerek yoktur. Çünkü o bilgi; İslam'ın bakış açısıyla yoğunlaşmış bir zihinden lemean ettiği için elbette ki İslamî bakış açısını yansıtacaktır. Böylelikle hem hasredici isimlendirmeden kurtulmuş oluruz, hem de dışarıdan bir müdahaleye gerek kalmadan İslam'ın nokta-i nazarıyla şekillenmiş bir bilgi üretimi meydana getiririz.

Bilginin İslamîleşmesi için esas gerekli olan şeyin zihinlerin inşası olduğunu anladıktan sonra bir sonraki sorumuza geçebiliriz. Peki acaba Risale-i Nur bu zihin inşasını nasıl gerçekleştirmektedir? Bence Mesnevî-i Nuriye'den aktaracağım yerde üstad bu işin usulünü bize açıklıyor: Kırk sene ömrümde, otuz sene tahsilimde yalnız dört kelimeyle dört kelâm öğrendim; tafsilen beyan edilecektir. Burada, yalnız icmalen işaret edilecektir. Kelimelerden maksat, mânâ-yı harfî, mânâ-yı ismî, niyet, nazar'dır.

Burada üç yaklaşımla bize zihin inşasını belirtiyor. Bu üç yaklaşımın özetlendiği kelimeler de “mana-yı harfî, niyet ve nazar”dır.

Cenab-ı Hakkın mâsivâsına, yani kâinata mânâ-yı harfiyle ve Onun hesabına bakmak lâzımdır. Mânâ-yı ismiyle ve esbab hesabına bakmak hatâdır.

Evet, herşeyin iki ciheti vardır. Bir ciheti Hakka bakar, diğer ciheti de halka bakar. Halka bakan cihet, Hakka bakan cihete tenteneli bir perde veya şeffaf bir cam parçası gibi, altında Hakka bakan cihet-i isnadı gösterecek bir perde gibi olmalıdır. Binaenaleyh, nime-te bakıldığı zaman Mün'im, san'ata bakıldığı zaman Sâni, esbaba nazar edildiği vakit Müessir-i Hakikî zihne ve fikre gelmelidir.

Zihin inşası derken kastedilen –biraz önce de belirttik- herşeye Kur'an'ın bakış açısıyla bakmaktır. İslâmîleştirme denen şey de aslında budur. Mana-yı harfî de bize bunu sağlar. Bunun teminindeki diğer iki unsur da nazar ve niyettir: Niyet ve nazar mahiyet-i eşyayı tağyir eder.

Dolayısıyla buradan şu sonucu çıkarabiliriz:İslâmî olan ve olmayan iki türlü bilgi vardır. Çünkü nazar ve niyete göre eşyanın mahiyeti, dolayısıyla eşyadan elde ettiğimiz bilgi değişiyor, tağayyür ediyor. Evet niyet adi bir hareketi ibadete çevirir. Ve gösteriş için yapılan bir ibadeti günaha kalbeder. Maddiyata esbab hesabıyla bakılırsa cehalettir ,Allah hesabıyla olursa Marifet-i İlahiyedir. Bu kısım nazarı ve niyeti temsil etmektedir.

KULLANILAN KELİME VE İSTİLAHLARIN ÖNEMİ

Zihnin inşasında ve şekillenmesinde kullanılan kelimeler ve istihlalar da çok büyük önem taşımaktadır. İslam dünyasında, geleneğimizde kelimeler hep özenle seçilmişlerdir. Üstad da bu konuda çok hassas davranmıştır. Mana-yı harfînin verilebilmesi için kullanılan kelimenin edilgen olması gerekmektedir.

Etken olduğunda, müsemmaya bir fiil istinad etmek yani mana-yı ismiyle bakmak şekline bürünür. İslam bilim geleneğinde kullanılan tabirler konusunda etraflı bir araştırma yapıp kullanılan istihlaları topladım. Bu araştırma neticesinde İslam dünyasının zihni Kur'anla ve hadislerle şekillendiği için hiçbir yerde etken, fail bir kelime kullanılmadığını gördüm. Mesela Aristo'dan tercüme edilen metinlerde bile şirki çağrıştıran “bi't-tabia” ifadesine rastlanmaz.

ÜSTADIN FELSEFE ve İLİMLERE İTTILA'I

Zekeriya er-Razî gibi, İbnu'r-Ravendî gibi dini reddedenler hariç; dini reddetmeyen, İslam bilim geleneği içinde çalışmış olan hiçbir düşünür etken kelimeler kullanmamıştır. İşte üstadın yürüdüğü yol da tamamıyla bu bilimsel yoldur. Burada üstadın bilimler ve felsefeyle irtibatına değinmek istiyorum. Üstad, zamanındaki ulaşabildiği bütün bilimleri okumuş ve üzerinde çalışmıştır. Başta İbn Sînâ olmak üzere felsefecileri okuduğunu, kullandığı atıflardan anlamaktayız. Ben üstadın haşir meselesinde İbn Sînâ'dan yaptığı atfı, Şifâ'da beş sene boyunca aradım. İbn Sînâ'yı etraflıca okumayan biri bilebilir mi bunu?

Hegel, Gazzalî'den, Fahreddin Râzî'den bahsetmiyor, kitaplarında İslam filozoflarını anlatmıyor diye nasıl “felsefe bilmemek” ile itham olunamazsa üstad da aynı şekilde bu itihamlardan masundur. Risaleleri “Neresinde Kant'tan, neresinde Hegel'den bahsediyor?” diye aramak hataların en başlıca sebebidir. Bence üstad hem Kant'ı hem de Hegel'i okumuştur; çünkü kendi zamanındaki fikirleri değerlendirmesi gerekiyor. Ancak çok önem verdiği “safî zihinleri idlal etmemek” kaidesine bunları zikretmiyor, sadece gerekli cevabı veriyor. Eğer dikkatli okunacak olursa Kant, Hegel, Marx gibilerin fikirlerine verdiği cevapları görmek ve dolayısıyla üstadın zamanındaki felsefelerden haberdar olduğunu anlamak mümkündür.

Editör : Mehmet Arıkan

Kıbrıs'ta 3. Bediüzzaman Paneli

İstanbul İlim ve Kültür Vakfı tarafından organize edilen “İnsanlık Onurunu Yücelten Değerler: İlim ve Ahlak” konulu panel, 8 Ocak 2011 Pazar günü, Girne'deki Acapulco Beach Club and Resort Hotel'de gerçekleştirildi.

İstiklal Marşı'nın okunması ile başlayan panelde daha sonra Kuran-ı Kerim'den bir bölüm okundu. İstanbul İlim ve Kültür Vakfı KKTC temsilcisi Hüseyin Sağer açılıшта yaptığı konuşmada, Vakfın bugüne kadar 30'dan fazla ülkede yaptığı panellerden birini de KKTC'de gerçekleştirilmesinden duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

Sağer, panelde Osmanlı ve Cumhuriyet dönemlerinde binlerce kitabı bünyesinde barındıran büyük üstat Bediüzzaman Saidi Nursi'nin bilgilerini paylaşmayı hedeflediklerini belirtti. Sağer, bugün 50'den fazla ülke diline çevrilen Risale-i Nur kitabının Türkiye'de bazı kesimler tarafından yanlış anlaşıldığını ifade etti.

Panelde daha sonra sinevizyon gösterisi yer aldı. Sinevizyon gösterisinin ardından açılış konuşmalarına geçildi. Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanı Zorlu Töre, 1960'lı yıllarda Larnaka'da Hazreti Hala Sultan türbesinin yakınında ikamet ettiğini anımsattı.

“Sadece ilme önem vermek ve ahlaka önem vermemek her şeyin boşuna gitmesidir” diyen Töre, ilim ve ahlakın birlikte olması gerektiğini söyledi. Ahlak'ın olmadığı yerde hiçbir gelişme olamayacağına işaret eden Töre, Bediüzzaman'ın yaptığı şekilde İslam'ı yayma çalışmalarının sürmesi gerektiğini ifade etti.

Töre'nin konuşmasının ardından panele geçildi. Panel konusunda bilgi veren İstanbul İlim ve Kültür Vakfı İcra Kurulu Başkanı Prof. Dr. Faris Kaya, tarihte düşünürlerin ilim ve ahlak konusunda söylediği özlü sözlerden örnekler aktardı.

Amerika Birleşik Devletleri ve Türkiye'den gelen dört bilim adamının İLİM ve AHLAK” temalı bildirimlerini sunduğu panele Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanı Zorlu Töre de izledi.

Panelde, İnönü Üniversitesi Öğretim Üyelerinden Prof. Dr. Şener Dilek de, “Risale-i Nur'da Hayatın Gayesi” konulu tebliğini sundu. Araştırmacı – yazar Şükran Vahide ise “Halifet'ül-arz Olarak Risale-i Nur'daki İnsan Tasavvuru-na Dair” başlıklı tebliğini sundu.

Panelde daha sonra, İstanbul İlim ve Kültür Vakfı İcra Kurulu Başkanı Prof. Dr. Faris Kaya'nın “Bediüzzaman Ne Yapmak İstemiştir?” konulu tebliğini sundu. Panel soru – cevap oturumuyla sona erdi.

KKTC Tarım Bakanı Zorlu Töre

Şükran Vahide

Vakfımızı Ziyaret Edenler...

Fatih Belediye Başkanı Mustafa Demir

Bağcılar Belediye Başkanı Lokman Çağırıcı

Ali Murat Güven / Yenişafak Gazetesi Yazarı

Meryem Aybike Sinan / Haber7.com Yazarı

Mürşit Ağa Bağ / Hür Adam Filmi Baş Rol Oyuncusu

VAKFIMIZA ULUSLARARASI İLGİ

Vakfımız bir çok uluslararası kurum ve kuruluş tarafından ziyaret edilmektedir. İlim adamları, öğrenci grupları ve çeşitli vesilelerle ülkemize gelen önemli şahsiyetler bir fırsatını bulup vakfımızı ziyaret etmekte ve çalışmalarımız hakkında bilgi almaktadır.

DANİMARKALI SOSYOLOJİ ÖĞRENCİLERİ BEDİÜZZAMAN HAKKINDA BİLGİ ALDILAR

Danimarka Devlet Üniversitesi, Sosyoloji-Antropoloji yüksek linsan öğrencileri vakfımızı ziyaret ederek, hem vakıf faaliyetleri hem de Said Nursi hakkında bilgi aldılar. Daha önceden bir saat olarak belirlenen program, öğrencilerin yoğun ilgi ve sorularıyla birlikte üç saat olarak gerçekleşti. Toplantının ardından, vakfımız arşiv ve dökümantasyon merkezinde bulunan Bediüzzaman'ın ve talebelerinin el yazma Risale-i Nur'ları müzesi gezildi.

SİNGAPUR ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ÖĞRENCİLERİ BU SENE DE VAKFIMIZDAYDILAR

Türkiye'yi ziyaret etmek üzere ülkemize gelen çeşitli dinlere mensup yirmiyi aşkın öğrenci ve öğretim üyesinden oluşan Singapur'dan bir grup misafir, İstanbul İlim ve Kültür Vakfı'nı ziyaret ederek vakıf çalışmaları ve Risale-i Nur hakkında bilgi aldılar.

Ülkemizde kaldıkları sürece vakfımız tarafından misafir edilen öğrenciler böylelikle, hem vakfın faaliyetlerini hem de Bediüzzaman'ı daha yakından tanıma fırsatı elde etmiş oldular.

BAĞDAT'TAN MİSAFİRLERİMİZ VARDI

Bağdat'ın ünlü "Cemiyetül İslah" derneği üyeleri Risale-i Nur'u daha iyi anlamak ve Bediüzzaman'ı tanımak için bir haftalığına vakfımızda özel eğitim gördüler.

Bir hafta boyunca vakfımız misafirhanesinde misafir edilen derneğin yöneticileri, yoğun bir programla hem Risale-i Nur dersleri hem de uygulamalı olarak çeşitli derslere katılarak bilgilerini pekiştirdiler. Programda ana dersleri veren Risale-i Nur Külliyyatını arapçaya tercüme eden İhsan Kasım Salihî'nin yanı sıra Prof. Dr. Alparslan Açıkgenç, Prof. Dr. Said Özervarlı, Ali Katıöz, Mehmet Fırınıcı ve Edip İbrahim Debbağ'da özel oturumlarla birer konuşma yaptılar.

Said Nursi Biyografisi Bulgarca'da

Araştırmacı-yazar Şükran Vahide'nin kaleme aldığı, Bediüzzaman Said Nursi Entellektüel Biyografisi kitabının Bulgarcası çıktı. İlk defa, İngilizce (Islam In Modern Turkey: An Intellectual Biography Of Bediuzzaman Said Nursi) olarak 2005'de SUNY Press'den çıkan bu kitap, Türkçe, Arapça, Rusça, Endonezyaca, Farsça, Urduca ve Almanca dillerine tercüme edilip basılmıştı.

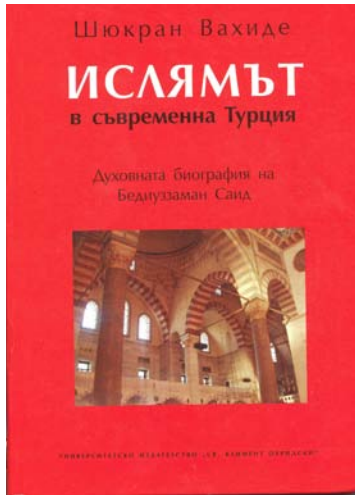
Bulgarca, Hint-Avrupa dilleri ailesinden, Güney Slav dillerine bağlı dil. Sekiz milyon nüfuslu Bulgaristan'ın resmi dilidir.

Kitabın arka kapak yazısı şöyle:

Elinizdeki eser, yüzyılımızın büyük mütefekkir ve âlimi Bediüzzaman Said Nursi hakkında İngilizce'de hazırlanmış olan en kapsamlı çalışmalardan biridir. Batı ile birarada barış içinde yaşamaya inanmış samimi bir

mü'min olan Nursi, Türkiye'de İslam'ın tecdid edilmesinde hayati bir rol oynayan bir iman hareketine öncülük etmiş olup bugün bütün dünyada milyonlarca takipçisi bulunmaktadır. Nursi'nin düşünceleri üzerinde ciddi bir analiz yapmış olmasının yanında bu kitap, ilk defa bu fikirleri ve kendisinin ilgili faaliyetlerini tarihî bağlamlarına yerleştirmektedir. Eldeki kaynaklara ve Nursi'nin kendi eserlerine dayanan bu eser, bu mühim âlimin hayatı ve düşüncesiyle ilgili eksiksiz ve dengeli bir bakış açısı sunmaktadır. "Bu kitabın hayati bir önemi vardır. Nursi, en muhafazakar Müslüman-

ların dahi teslim edeceği üzere, sahil bir Müslüman'dı. Onun yazılarında bir sıcaklık ve ruh yüceliği görülür ki bu durum takdire lâyık olduğu gibi, aynı zamanda bunları daha iyi bilmeyi de gerektirir." Ian S. Markham, A Theology of Engagement'in yazarı.

Yeni Dönem Faaliyetler

ABD

14 Mart 2011
Virginia Theological
Seminary, Washington DC

KANADA

21 - 22 Mart 2011
Din ve Toplum Sempozyumu
St Mary's University College, Calgary

KANADA

18 -19 Mart 2011
Din ve Toplum Sempozyumu King's
University College, Edmonton

ADIYAMAN - BURSA SERGİLERİ

Bediüzzaman Sergisi ve Konferanslar...

Adiyaman : 16 - 20 Mart 2011
Belediye Karşısı Demokrasi Parkı
Bursa : 23 - 27 Mart 2011
Bursa Merinos Kültür Tesisleri

Bülten Çalışmaları

Sayı:8

Sayı:7

Sayı:6

Vakfımız tarafından üç aylık periyotla çıkarılan bültenlerimiz, www.iikv.org adresinde pdf formatında hizmetinize sunulmuştur. İsteyen gönül dostlarımız web sitemizden ücretsiz olarak bilgisayarlarına kaydedebilecekleri gibi, sitemizin iletişim bölümünden adreslerini yazarak baskılı olarak ücretsiz bülten talebinde bulunabilmektedirler.

Sayı:5

Sayı:4

Sayı:3

Sayı:2

Sayı:1

İSTANBUL İLİM VE KÜLTÜR VAKFI BÜLTENİ YIL:3 SAYI :9 ŞUBAT 2011 ÜCRETSİZDİR.
Kalenderhane Mah. Dedeefendi Cad. No:6 Vefa 34134 Fatih / İstanbul
Tel: 0 212 527 81 81 - Fax: 0 212 527 80 80 www.iikv.org